

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacræ Theologiæ Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Disseritvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 6. Vtrùm æternitas ita sit propria Dei, vt nulli omnino creature
co[m]municari possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](#)

per aeternitatem intrinsecam Dei prout talem;
Atque adeo duratio intrinseca Dei prout talis
respectu nullius durationis creaturarum est pro-
priè mensura prout talis. Dico autem prout talis;
quia, ut est quædam indivisibilis uirias, cuiusvis
numeri indivisibilium poterit propriè mensura
esse. Quod non intereat ad rem,

160 Secunda autem pars propositionis proba-
tur. Quia, dum aeternitas intrinseca Dei per sui
totius replicationem coexistit omnibus, & singu-
lis partibus cuiusvis durationis creatæ iuxta supe-
rius dicta, aequaliter à tali coexistentià per eius-
modi sui replicationem fortius temporalem ex-
tensionem, sive quantitatem cum illa. Quo iure
& ipsi applicari ut mensura, & ipsam metiri dici
potest; impropriè tamen; quia id non præstat
(prout ad mensuram propriam requiritur iuxta-
dicta) per quantitatem duratiuum distinctam à
quantitate illius; cum ab eadem illius quantitate
sic quanta euadat semiextrinsecè. Et quando du-
ratio creatæ finita est, aliunde est impropriè men-
sura aeternitas Dei intrinseca respectu eius iuxta-
dicta num. 149. quia veluti per partem sue qua-
ntitatis virtualis, non verò per totam est illius eo
modo mensuratiua.

Propositio 4.

161 Aeternitas semiextrinseca Dei non est
propriè mensura respectu durationis crea-
tæ, quando hæc est aut ab utroque, aut ab
altero latere finita. Eset verò propriè
mensura durationis creatæ ab utroque late-
re infinitæ, si talis daretur. Cum tamen
improprio quodam modo, quantumvis
finita sit duratio creatæ, mensura eius dici
possit.

Prima pars propositionis inde constat. Quia,
cum aeternitas semiextrinseca Dei sit utrinque
infinita secundum quantitatem formæ in durati-
uum, quam habet, ex suo conceptu tum entita-
tem Dei, tum tempus utrinque infinitum clauden-
te, iuxta superius dicta; durationis creatæ aut ab
altero, aut ab utroque latere finita mensura pro-
priè dicta esse non potest. Quandoquidem quan-
tum infinitum integrè sumptum respectu quanti
quis modo finiti minus mensurae propriè dictæ
obire non potest, ut supra num. 147. statu-
tum est.

162 Secunda autem pars propositionis proba-
tur. Quia, ut ibidem etiam statuimus, vnu-
m quantum infinitum mensura est propriè alterius
quanti infiniti, quando ambo inter se æqualis, &
& eiusdem generis sunt. Constat autem ex di-
ctis hæc tamen, aeternitatem semiextrinsecam Dei,
& durationem creatam utrinque infinitam duo
quanta & inter se æqualis, & eiusdem generis es-
se quodam quantitatem temporæ, seu duratiæ.

Tertia denique pars propositionis inde pro-
banda venit. Quia respectu cuiusvis durationis
creatæ quis modo finita pars ipsi æqualis, aut
minor aeternitatis semiextrinseca Dei mensura
propriè potest esse; cum tamen non possit tota
ipsa aeternitas integrè sumpta, ut satis ex dictis
notum est. Constat autem quodvis totum im-
propriè appellari mensuram respectu rei, cuius
pars aliqua ipsius totius propriè mensura est,
iuxta dicta num. 149.

Et hoc satis, superquæ dicta sint pro con-
traria fere de nomine, seu de modo lo-
quendi. Quacunque autem contra illa possunt
opponi, ex dictis in totâ hac quæst. facile que
diluet.

QUÆSTIO VI.

Vtrum aeternitas ita sit propria Dei, ut
nulli omnino creature commu-
nicari possit.

Suppono primò ut apud omnes certum, casu, 165
quod daretur motus utrinque infinitus, sive
carens principio, & fine, atque adeo toti tem-
pori (quod dicitur imaginariu) pariter utrin-
que infinito correspontens, sive illud replens per
suarum partium temporalem distributionem, &
si ille dici posset aeternus à parte ante, & à parte
post, quatenus principio, & fine careret; sed nou-
eo genere aeternitatis, de qua modo agimus; eius
nimirum, à qua res qualibet per illam aeterna-
haberet, sicuti Deus de facto haberet, ab aeterno,
& in aeternum, & semper existere per sui totius
temporalem replicationem, sive repetitionem in
omnibus, & singulis partibus predicti temporis
imaginari infiniti. Nonmodò autem motus ille
utrinque infinitus, etsi de facto non detur, possi-
bilis sit, ex dicendis infra disput. 13, quæst. 6.
constabit.

Suppono secundò etiam ut certum apud 166
omnes, aeternitatem omni tempori correspon-
dentem per sui totius temporalem replicationem
ea ratione, qua conuenit Deo per essentiam, &
prositus necessario, nullatenus vili creature
communicari posse. Atque ita propriam Dei esse.
Quia non potest quidpiam conuenire creature
hoc ipso, quod creatura est, aliter, quam per
participationem, & corrigenter, ut pote qua vel
suum ipsum esse existentia aliunde, quam à Crea-
tore, & aliter, quam contingenter, habere non
potest, ut est notissimum.

Suppono tertio ut probabilius, impossibilem 167
esse creaturam, qua essentialiter petat esse repli-
catam temporaliter in partibus temporis infinitis
aut à parte ante, aut à parte post, aut utrinque;
sive aut à parte ante, aut à parte post, aut ab utri-
que parte esse aeternam ex hypothesi, quod existat
ita, quod Deus nullâ potentia possit illi pro tem-
pore minori existentiam dare casu, quod illam
velit producere. Quia, ut supra disput. 8, quæst.
3. vniuersè statuimus, non est possibilis creatura,
qua vel per paucas partes temporis divisibilis
petat essentialiter durare, ita, vi à Deo non
possit ponи existens, & durans in paucioribus.
Igitur multò minùs erit possibilis creatura petens
essentialiter durare aut in partibus temporis infi-
nitis à parte ante, atque adeo ab aeterno; aut in
partibus temporis infinitis à parte post, atque
adeo in aeternum; aut in omnibus partibus tem-
poris utrinque infiniti, atque adeo per integrum
aeternitatem.

Suppono quartò ut certum secundum fidem, 168
multas creaturas de factu ex decreto Dei fore exti-
turas in aeternum, atque adeo aeternas fore à
parte post per sui totius replicationem tempora-
lem in omnibus partibus temporis à parte post
infiniti. Tales sunt animi rationales, & Angeli,
vt

ut ostenditur à Theologis in tract. de Angelis. Quos esse incorruptibles naturaliter, tametsi supernaturaliter possint corrumpi à Deo, eisque proinde naturaliter esse debitam durationem æternam, sive infinitam à parte post ex suppositione existentia semel à Deo accepta, communis Theologorum sententia est. De quo in eo tract.

¹⁶⁹ Suppono quinto etiam ut certum secundum fidem, nullam creaturam de facto exitisse ab æterno. Quia de fide est omnes, qui existunt, & extiterunt, in tempore fuisse factas à Deo, prout vidimus supra quæst. 2.

¹⁷⁰ Suppono sexto ut probabilius, probandumque oportunius inferius disput. 13. quæst. 6. de potentia Dei absoluta bene potuisse fieri, ut aliqua creatura & ab æterno extitisset, & in æternum extitura esset: atque adeò, ut supernaturaliter saltem vtrinque esset æterna, hoc est durationem principio, & sine carentem habens.

¹⁷¹ Quibus suppositis, dumtaxat superest examinandum, an sit possibilis creatura, cui naturaliter sit debitum non solum in æternum, sed etiam ab æterno durare; ita, ut repugnet connaturaliter, eam produci à Deo aliter, quam ab æterno, & in æternum duraturam.

¹⁷² Affirmatiuam partem tenet Henao lib. 3. Empyreologia exercit. 12. sect. 7. Pro negativa tamen parte stant Recupit. lib. 4. de Deo quæst. 19. Franc. Amic. 1. par. disput. 7. lect. 3. Martinus 1. par. disput. 36. lect. 5. Arriag. tom. 2. in 1. par. disput. 28. sect. 2. subsect. 2. Ysambert. 1. par. quæst. 10. disput. vnic. artic. 7. Quiros tom. 1. in 1. par. ad quæst. 10. artic. 3. dub. 1. Franc. Alfonso. disput. 28. phys. lect. 1. & alij.

Propositio 1.

Impossibilis est creatura, cui sit ratione sui debitum naturaliter, ab æterno durare.

¹⁷³ Ut efficaciter, & solidè propositionem probem, suppono primò ex dicendis latius suo loco, debitum naturale, & ius illi respondens in existentiā rerum fundari; quemadmodum debitum essentiale, & ius illi respondens fundantur in rerum essentiā. Vnde, licet passiones metaphysicæ, seu essentiales rerum essentijs carum conueniant, prout sunt in statu quidamatio cum precisione ab existentiā, ut sicut illis essentialement debitæ sint; passiones tamen physicæ, seu naturales non alter, quam prout existentibus conueniant, & debitæ sunt naturaliter rebus. Quo fit, ut existentia non solum non possit esse passio metaphysicæ, seu essentialement annexa aliqui essentiæ creatæ, vti est essentia diuinæ; eo quod omnis creatura essentialement est contingens, atque adeò potens non existere; sed neque possit esse passio physicæ, seu connaturaliter annexa aliqui essentiæ creatæ; eo quod ad omnem eiusmodi passionem necessariò in quauis creaturæ debet existentia supponi. Quo rursus fit, ut existentia cuius creaturæ nou solum essentialement, sed etiam connaturaliter contingens sit; arque adeò nec essentialement, nec naturaliter sit debita eius essentia. Id quod planè supponunt Patres, atque Theologi, dum dicunt, Deum prorsus gratosè, & liberaliter donasse existentiam creaturis, ijs scilicet, quas independenter ab omni cognaturali iure aliarum.

præexistentium produxit. Posse quippe existentiam unius creaturæ alteri præexistenti debitam esse: atque adeò illam ex suppositione existentia huius non liberaliter, & merè gratosè, sed in solutionem talis debiti produci à Deo, indubitate est. Cum tamen non minùs videatur inducibile, ante existentiam omnis creaturæ necunde esse Deum necessitatum naturaliter ad producendum aliquam. Quidquid contradicit Henao vbi supra. Quis enim credit, Deum necessitatum esse naturaliter ad producendum alias creaturas præ alijs ante omnem existentiam creaturæ, & ante omne decretum suum, ut videtur Henao sentire? Aut quis non videat, eiūmodi necessitatem ut minimum præferre manifestam imperfectionem alienam à Deo?

¹⁷⁴ Suppono secundò ex dictis supra disput. 8. quæst. 6. existentiæ cuiusvis creaturae essentialiter esse annexam, proindeque & essentialiter debitam durationem in aliquo tempore vagè; eo quod nulla creatura potest existere extra omne tempus. Cui essentiali debito bifariam Creator creaturam aliquam producturus satisfacere potest. Primò producendo illam ab æterno, atque adeò dando illi durationem aliquam infinitam a parte ante, alicui temporis à parte ante infinito, sive carente principio correspondenter; (posito ex num. 170. quod talis duratio sit possibilis). Secundò producendo illam in tempore, atque adeò dando illi durationem, qua in tempore aliquo incipiat, eamque vel immediatè post abrumpendam, vel per tempus aliquod seu finitum, seu etiam infinitum, subindeque à parte post æternum continuandam. Vt roris tamen, in casu curatio satisfaciens prædicto debito defacto determinata, temporique determinato correspondens debebit necessario esse re ipsa; quia à parte rei non potest dari quidpiam vagum, ut apud omnes est in confessō, & nos ostendimus in Pharo Scient. disput. 10. quæst. 2. Et quoniam debita merè naturale supponunt complete essentia; eo quod prout iacet re ipsa creatura, non verò alter, ipsi conuenient; & creatura non est, nec esse potest re ipsa sine ijs, quæ sibi essentialement debita sunt. Consequitur, omne ex cogitabile debito merè naturale creaturae necessario supponere existentiam actualem eius, non utcunque, sed prout durantem in aliquo tempore determinato re ipsa; eoque vel infinito à parte ante, seu carente principio, vel infinito, seu incipiente ab aliquo instanti. Vnde nisi creatura prout aliquo ex his modis duranti in tempore potuerit conuenire ratione sui debitum, sive ius merè naturale durandi ab æterno, tale debitum, sive ius simpliciter erit ei impossibile. Tametsi sit illi possibile debitum, sive ius naturale durandi in æternum; ut ex dicendis apparebit.

Ex his probo propositionem, scilicet, impossibile esse creaturam, cui sit ratione sui debitum naturaliter, ab æterno durare. Quia non potest id esse debitum alicui creaturæ ratione sui considerate præcisè secundum essentiam; eo quod rerum essentijs sumptis præcisè, independenterque ab existentiā nihil est debitum naturaliter iuxta doctrinam statutam suppositione primā. Nec potest id esse debitum alicui creaturæ ratione sui prout existenti præcisè, atque adeò antecedenter, independenterque ab omni sui duratione in tempore: eo quod aliqua duratio in tempore est illi essentialement, & ante Impleta essentialia debita, sive iura non consurgunt in creaturis naturali.

ralia iuxta dieta suppositione secunda. Sed neque potest id esse debitum, alicui creature ratione sui prout duranti in aliquo tempore. Ergo nullatenus potest id esse debitum alicui creature ratione sui. Consequentia est bona: quia aliter, quam ratione essentia praecise, vel existentia praecise, vel existentia prout duranti in aliquo tempore deberi quidam creature ratione sui, excogitabile non est, ut patet. Due autem priores partes antecedentis ex duabus suppositionibus factis constant. Probo ergo tertiam posteriorem; nempe, non posse esse naturaliter debitum alieni creature prout duranti in aliquo tempore, durare ab aeterno. Nam vel tempus, in quo durat creatura, nullum habuit principium: & sic, quam evidens est, durare ab aeterno, non posse esse naturaliter debitum creature prout duranti in tali tempore: cum durare in tempore nullum habente principium, & durare ab aeterno, manifeste sit prorsus idem. Vel tempus, in quo durat creatura, incipit ab aliquo instanti: & sic non minus manifestum est, creature prout in instanti, aut in quibuslibet sequentibus duranti non posse esse naturaliter debitum, durasse ab aeterno: quia illi prout sic est id impossibile: (quandoquidem ad prateritum non datur potentia iuxta vulgatum, certumque effatum, de quo nos in Pharo Scient. disput. 8. quest. 4. proposit. 7.): repugnatque planè, esse alicui subiectio debitum, quod ipsi impossibile est. Ex quibus omnibus concluditur, nulli creature ratione sui posse esse debitum naturaliter, durare ab aeterno. Atque ita impossibile esse creaturam, cui sic ratione sui debitum naturaliter, ab aeterno durare, ut nostra propositio fert.

¹⁷⁶ Quam quidem varijs alijs argumentis co[n]nuntur probare Recupitus, & alijs vbi supra; sed quæ minis efficacia mihi videntur; ob idque illa prætermitto. Sicut &, quæ contraponunt opponi, vt pote quæ ex doctrinâ tradita facile à quouis diluentur.

¹⁷⁷ Verum enim verò, licet creature prout duranti in quouis tempore nequeat esse naturaliter debitum, durare ab aeterno: quia ei prout duranti in tempore carente principio est id simpliciter necessarium, & ei prout duranti in tempore habente principium est id simpliciter impossibile; prout constat ex dictis; repugnatque manifeste, esse alicui mere naturaliter debitum id, quod eidem aut simpliciter necessarium, aut simpliciter impossibile est. At creature prout duranti in quouis tempore bene potest esse naturaliter debitum, durare in aeternum; (vti de facto Angelis, & alijs creaturis naturaliter incorruptibilibus debitum est): eo quod creature prout duranti in quouis tempore, durare in aeternum, neque est simpliciter necessarium: quia potest Deus in quouis alio futuro tempore illam destruere: neque est simpliciter impossibile; quia potest Deus durationem eius in infinitum prorogare.

Propositio 2.

¹⁷⁸ Possibilis est creatura, cuius duratio à parte ante aeterna connaturaliter possit debita esse ex suppositione alterius creature potentis existere ab aeterno.

Est certum. Quia, si Deus produxisset ab

aeterno ignem, ex suppositione durationis eius aeterna à parte ante connaturaliter esset debita duratio aeterna à parte ante coloris comitantis semper substantiam ignis naturali necessitate. Similiter, si Deus produxisset ab aeterno aquam, ex eius suppositione frigus aquæ connaturaliter connaturaliter deberet produci etiam ab aeterno. Pariterque in similibus. Etenim eo ipso, quod ignis esset existens in omnibus instantibus tam collectiue, quam distributiue sumptis totius præteritæ aeternitatis, atque adeo in tota ipsa aeternitate, proindeque ab aeterno; naturaliter esset debitum, quod calor ipsi connaturalis existenter quoque in omnibus instantibus tam collectiue, quam distributiue sumptis totius præteritæ aeternitatis, atque adeo in tota ipsa aeternitate, proindeque ab aeterno. Et idem est de frigore respectu aquæ, de cæterisque huiusmodi, ut est notis sumum.

Ex quibus omnibus concluditur, non folium esse proprium Dei, & nulli creature communicabile, habere aeternitatem à se, & per essentiam, ut & alia attributa habet, non vero per participationem: sed etiam habere aeternitatem, sibi tum essentialiter, tum etiam naturaliter debitum ratione sui, qualis nulla creatura potest habere. Quanquam enim possibile sit, creaturam habere aeternitatem, sive durationem virisque infinitam, carentem ve principio, & fine: nulli tamen creature ratione sui potest talis aeternitas debita esse aut essentialiter, aut naturaliter, uti Deo debita est, prout constat ex dictis.

QVÆSTIO VII.

Virum Deus titulo sue aeternitatis, aut alio simultaneam, intimamque coexistentiam haberet cum creaturis; tamen illa ita extra omne tempus existenter, ut in nullo spatio temporalis durantes essent.

Suppono cum communi ex dictis disput. 8. 180. quest. 6. omnino impossibile esse, quod creature aliqua ita extra omne tempus existant, ut in nullo spatio temporali durantes sint. Ex hypothesi tamen, quod aliquæ creature existent extra omne tempus, querimus, an Deus nihilominus simultaneam coexistentiam cum illis haberet vel titulo sue aeternitatis, vel alio titulo,

Propositio vna.

Ex hypothesi, quod creature aliquæ ita extra omne tempus existenter, ut in nullo spatio temporali durantes essent, arbitror fore, ut Deus simul haberet, & non haberet simultaneam, intimamque coexistentiam cum illis.

Haberet quidem. Quia Deus ratione sua aeternitatis, rationeque intimæ dependentia, quam creature suæ essentiæ habent ab ipso, non